Contributed by 15 mei-beweging, Esther Vivas, Josep María Antentas, Diego Garrido Zújar
maandag, 23 mei 2011 - Last Updated maandag, 23 mei 2011

Ondanks het verbod blijven tienduizenden Spanjaarden in meer dan 60 steden de grote pleinen bezetten. De belangrijkste bezettingen vinden in Madrid en Barcelona plaats. In Madrid overnachten tienduizenden mensen al dagen op de Puerta del Sol. Ook elders in Europa vindt de beweging uitbreiding. Zo waren er al acties voor de Spaanse ambassades in Londen, Dublin, Brussel, Amsterdam, ... De bezettingen geven tienduizenden de kans om samen te discussiëren en beslissen over hun eisen, verdere acties, de verzuchtingen van de deelnemers,... In een geest van zelforganisatie en radikale democratie organiseren de bezetters de voedselbevoorrading en volkskeukens (met de actieve hulp van de buurtbewoners), de veiligheid op de pleinen, de hygiëne (mobiele toiletten, enz.). Andere werkgroepen werken acties practisch uit, denken na over het voortzetten van de beweging na de gemeenteraadsverkiezingen van 22 mei, enz.

We publiceren hieronder het Manifest van de 15 Mei-Beweging en een getuigenis van enkele Spaanse revolutionaire militanten. Komende dagen publiceren we zeker meer over deze belangrijke en inspirende beweging (SAP-Web).

Manifest van de 15 mei-Beweging

Door 15 mei-beweging

We zijn gewone mensen. We zijn zoals jij: mensen, die elke ochtend opstaan om te studeren, werken of werk te zoeken, mensen met familie en vrienden. Mensen die elke dag hard werken voor een betere toekomst voor diegenen rondom ons.

Sommigen onder ons beschouwen zichzelf als progressief, anderen conservatief. Sommigen zijn gelovig, sommigen niet. Sommigen hebben helder gedefinieerde ideologieën, anderen zijn apolitiek, maar we zijn allen bezorgd en verontwaardigd over het politieke, economische en sociale panorama rondom ons: corrupte politici, werkgevers, bankiers.... Het laat ons achter zonder stem.

Deze toestand schaadt ons allen elke dag. Maar als we ons allen verenigen, kunnen we de toestand veranderen. Het is tijd om ons in beweging te zetten, tijd om samen een betere maatschappij te bouwen. Daarom stellen we duidelijk:

De prioriteiten van elke geavanceerde samenleving dienen gelijkheid, vooruitgang, solidariteit, vrije toegang tot cultuur, een duurzame ecologie en ontwikkeling, welvaart en menselijk geluk te zijn.

Er zijn basisrechten die verzekerd dienen te zijn in dergelijke samenlevingen: het recht op wonen, op

werk, op cultuur, op gezondheid, op onderwijs, op politieke participatie, op vrije persoonlijke ontwikkeling, en het recht op consumptie van de goederen die nodig zijn voor een gezond en gelukkig leven.

Het huidig functioneren van ons economisch en politiek systeem komt niet tegemoet aan deze prioriteiten en is een obstakel voor de vooruitgang van de mensheid.

De democratie vertrekt van het volk (demos=volk; cratie=regering) en dus dient de regering het volk te zijn. In dit land luistert het grootste deel van de politieke klasse echter niet eens naar ons. Politici zouden onze stem moeten vertolken in de instellingen, de politieke participatie van de burgers moeten faciliteren via directe kanalen en het beste moeten doen voor de bredere samenleving, niet om rijk te worden op onze kosten, niet om enkel de dictatuur van de grootste economische machten te eerbiedigen en hen aan de macht te houden via de particratie van de onbeweegbare PPSOE (samentrekking van de rechtse Partido Popular –PP- en de 'socialistische' PSOE waarin de betogers -terecht- alleen maar twee kanten zien van hetzelfde politieke regime, nvda)

De dorst naar en de concentratie van macht in de handen van weinigen creëert ongelijkheid, spanningen en onrechtvaardigheid en dat leidt tot geweld dat we verwerpen. Het achterhaalde en onnatuurlijke heersende economisch model blokkeert ons sociaal systeem in een spiraal die zichzelf consumeert door enkelingen te verrijken de rest naar de armoede te verwijzen. Tot het ineenstort.

Het doel van het systeem is de accumulatie van geld, dat primeert boven doelmatigheid en het welzijn van de samenleving. Hulpbronnen worden verspild, de planeet wordt vernietigd, werkloosheid en ongelukkige consumenten zijn het gevolg.

Als burgers maken we deel uit van een machinerie die gericht is op de verrijking van een minderheid die onze noden niet kent. We zijn anoniem maar zonder ons zou niets van dit alles bestaan, want wij brengen de wereld in beweging.

Indien we als samenleving leren om onze toekomst niet toe te vertrouwen aan een abstracte economie, die nooit de opbrengsten laat terugvloeien naar de meerderheid, dan kunnen we de misbruiken elimineren.

Er is nood aan een Ethische Revolutie. We hebben het geld boven de Mens geplaatst, terwijl het ten dienste van onszelf zou moeten staan. We zijn personen, geen producten op een markt. Ik ben niet alleen wat ik koop, waarom ik koop en van wie ik koop.

Over al het voorgaande ben ik verontwaardigd. Ik denk dat ik het kan veranderen.Ik denk dat ik kan helpen. Ik weet dat we kunnen slagen als we ons verenigen.Doe met ons mee. Het is je recht.

Spanje: verontwaardiging en opstand

Door Esther Vivas en Josep María Antentas

Hetzelfde sentiment dat al maanden lang de Arabische wereld in beroering brengt, de motivatie van de aanhoudende protesten in Griekenland, de studentenbewegingen in Brittannië en Italië en de Franse betogingen tegen Sarkozy, dit gevoel verspreidt zich nu ook in Spanje.

Dit zijn geen dagen van business as usual, de vertrouwde routines van de Spaanse 'marktdemocratie' en de electorale en media rituelen zijn op hun kop gezet door onverwachte straatprotesten. Deze 'opstand van verontwaardiging' is nu al een bron van zorg voor de politieke elites, zoals altijd geval wanneer mensen besluiten het idee van democratie serieus te nemen.
Niemand had deze protesten verwacht. De betogingen van 15 mei waren via internet

georganiseerd door een beweging die zich 'echte democratie' noemt. Kritiek op de rol van de banken en de politieke elite in de huidige economische crisis stonden centraal in de oproepen.

Het aantal betogingen en de omvang ervan overtrof ieders verwachtingen: 25.000 in Madrid, 15.000 in Barcelona. De bezetting van het Plaza del Sol na afloop van de demonstratie in Madrid was spontaan en het politieoptreden tegen de bezetting leidde tot een verspreiding van het protest. Na 15 mei werden er verschillende tentenkampen gebouwd, met als meest belangrijke voorbeelden die in Madrid en Barcelona.

Twee jaar geleden, bij het uitbreken van de crisis, beleefden de machtigen der aarde een korte paniekaanval, geschokt als zij waren door de omvang van de onverwachte crisis. In plaats van een uitbraak van protest waren we echter getuige van holle retoriek over hervormingen en van dubbelhartige excuses. Ondertussen werd het financiële systeem weer opgekalefaterd. Na de uitbraak van de crisis bleef het protest tegen de bezuinigingsmaatregelen zwak, er gaapte een kloof tussen de alom gedeelde scepsis over het bestaande economische model en de vertaling hiervan in collectieve actie. Angst in moeilijke tijden, het verlies van geloofwaardigheid van de vakbonden, het ontbreken van inspirerende voorbeelden en een individualistische levenshouding zijn belangrijke delen van een verklaring voor het groeien van deze kloof.

De huidige uitbraak van de protest in Spanje is echter niet zonder voorgeschiedenis. Jaren van kleinschalig activisme door alternatieve netwerken en bewegingen en kleinere protesten hielden de vlam van protest brandend. De algemene staking op 29 september 2010 toonde dat er een groter potentieel was. Het akkoord dat de grote bonden, de CCOO en de UGT, hierna sloten met de regering deed zware schade aan wat hen nog aan prestige restte. De jongeren die nu in navolging van de Arabische protesten tentenkampen opzetten hebben geen vertrouwen in deze bonden.Een eerste stap

Een gedeeld gevoel van verontwaardiging is een van de kenmerken van de protesten – maar er is meer nodig dan alleen onvrede: we moeten geloven in het nut van collectieve actie, in de mogelijkheid om te winnen. Al jarenlang kennen de sociale beweging in Spanje niks dan nederlagen. Het gebrek aan voorbeelden die het potentieel van collectieve actie kunnen tonen en de grenzen van het haalbare oprekken woog als een molensteen op het verzet tegen de gevolgen van de crisis. Daarom is het voorbeeld van de Arabische revoluties zo belangrijk: deze tonen wat mogelijk is als mensen in beweging komen. Deze revoluties, en de minder bekende overwinningen in IJsland op de bankiers en de politieke elite, waren vanaf het begin referentiepunten voor de demonstranten. Naast het geloof dat het mogelijk is om te winnen, dat we de loop der dingen kunnen veranderen, staat de vrees om nog meer te verliezen in een tijd van crisis. 'Zonder vrees' is een van de meest gehoorde slogans – een grote meerderheid van de werkende bevolking is bang, een gevoel dat tot apathie of xenofobe reacties leidt. Maar de mobilisaties sinds 15 mei en de tentenkampen zijn een krachtig tegengif.

Jongeren spelen een centrale rol in de deze beweging, een nieuwe generatie activisten is naar voren getreden. Maar het gaat om meer dan een jongerenbeweging, het is een beweging tegen de crisis van het huidige economische model en de pogingen om werknemers, jonge werknemers voorop, te laten betalen voor deze crisis. Het protest van jongeren kan als een katalysator voor wijder verspreid sociaal protest werken. Opiniepeilingen tonen veel sympathie voor de protesten.Terugkeer van sociaal verzet

Sinds de opkomst van de andersglobaliseringsbeweging, meer dan tien jaar geleden, heeft Spanje niks gezien dat qua dynamiek en spontaniteit vergelijkbaar is met de huidige beweging. De andersglobaliseringsbewegingbeweging kreeg in Spanje een massaal karakter met de demonstraties tegen de topbijeenkomst van de Wereldbank in juni 2001. Tien jaar later zien we een nieuwe beweging geboren worden en in plaats van nostalgie is er reden voor blijdschap. De bijeenkomsten

op pleinen verspreid door het land tonen dat er verandering in de lucht hangt: na de Seattle en de Genua generatie volgt de 'Tahrir generatie'. Net als de andersglobaliseringsbeweging is de huidige beweging internationaal georiënteerd en keert zij zich tegen een wereldwijd kapitalisme en een politieke elite die alleen de kapitalistische belangen verdedigt. Deze politieke kliek is het centrale mikpunt van kritiek. 'Wij zijn geen koopwaar van politici en bankiers' is een van de voornaamste slogans. Alhoewel soms nog onhandig verwoordt is fundamentele kritiek op het huidige economische model niet te missen. 'Capitalism? Game over'.

De toekomst van deze beweging is niet te voorzien. De dag van de verkiezingen, 22 mei, zal een belangrijk moment zijn. Het is noodzakelijk nieuw momenten voor massaal protest vast te stellen om het momentum vast te houden. De tentenkampen kunnen een plaats zijn voor het creëren van contacten, het bouwen van bruggen tussen mensen in verzet tegen bezuinigingen op allerlei publieke voorzieningen zoals gezondheidszorg en educatie. Op deze manier kunnen activisten die nog niet georganiseerd zijn in aanraking komen met de alternatieve vakbondsbeweging, met burgercomités et cetera. Tien jaar na de opkomst van de andersglobaliseringsbeweging, twee jaar na de uitbraak van de crisis, zien we de terugkeer van protest van onderop.

* Josep María Antentas is redacteur van de het tijdschift Viento Sur en doceert sociologie aan de Universidad Autonoma de Barcelona. Esther Vivas is verbonden aan het Centrum voor de Studie van Sociale Bewegingen aan de Universitat Pompeu Fabra. Dit artikel is een bewerking van stukken die eerder verschenen op internationalviewpoint.org

Explosie van sociale strijd in Spanje

Door Diego Garrido Zújar

Momenteel vindt een plotselinge explosie van sociale strijd plaats in Spanje, sinds de enorme demonstratie van 15 mei. Dat de oproep werd verspreid door middel van sociale media roept samen met de bezetting van pleinen de onvermijdelijke herinnering op aan de revoluties in Tunesië en Egypte. Het Spaanse volk, dat lijdt onder de gevolgen van de economische crisis, uiten zijn woede tegen een systeem dat hen ‘geen toekomst’ biedt.

Hoewel de spanningen met de politie soms escaleert, en de mobilisaties nu overal verboden zijn, lijken de demonstranten vastbesloten om hun kampen op de pleinen voort te zetten, ten minste tot 22 mei, de dag waarop gemeenteraadsverkiezingen plaats vinden. De meest optimistische onder hen zeggen dat de Arabische lente misschien wel een mediterrane zomer wordt, omdat de demonstraties zich niet alleen uitbreiden in Spanje, maar in meer steden door heel Europa.

De huidige economische en politieke situatie in Spanje kan worden samengevat als een constante aanval op de rechten van arbeiders en hun levensomstandigheden. Het werkloosheidspeil is rond de 20 procent, en de bezuinigingen op elementaire publieke diensten zoals gezondheidszorg en onderwijs worden opgelegd aan de bevolking alsof er geen keus is. Maar geduld heeft een grens, en die grens was afgelopen zondag.

Nadat de poging om arbeiders te mobiliseren in de algemene staking van september vorige jaar, georganiseerd door de grote vakbonden (CCOO en UGT), werden de mobilisaties door diezelfde vakbonden gestopt om slechts maanden later een akkoord te sluiten met de regering over bezuinigingen op pensioenen en rechten van arbeiders. Maar nu, sinds 15 mei, doet een aanhoudende mobilisatie de steden en dorpen in heel Spanje schudden, grotendeels aangedreven door jonge mensen. Dit is omdat de jongeren de grootste klappen krijgen van de recessie. Van hen is 43 procent werkloos, en voor degenen die studeren, wordt elk jaar het collegegeld hoger in ruil voor

een slechtere kwaliteit van onderwijs.

Sinds de dag van de demonstratie hebben de politieke autoriteiten de mobilisatie onderschat. Ze concentreerden zich in hun toespraken op enkele gewelddadige acties die plaatsvonden op de dag van de demonstratie, en proberen om alles te wijten aan ‘boze jonge mensen’. Terwijl de mainstream-pers wel nieuws brengt over Madrid en het effect ervan op de komende verkiezingen, wordt maar heel weinig geschreven over het belang van de beweging in heel Spanje. Maar via de social media op internet blijkt in real time dat dit een brede, diverse, vreedzame en democratische beweging is.

Het is moeilijk om de mobilisatie een naam te geven, omdat er geen politieke organisaties direct achter zitten. Verschillende platforms op het internet zoals ‘Jóvenes sin futuro’ (Jeugd zonder toekomst); ‘Indignados’ (Verontwaardigd) of ‘Democracia Real Ya!’ (Echte democratie nu!), gesteund door vele sociale bewegingen en organisaties, riepen op tot de demonstratie van 15 mei. Maar het besluit om door te gaan met de mobilisaties komt voort uit de vastberadenheid van de actieve mensen in horizontaal georganiseerde raden. Uiteindelijk, is de ’15 mei beweging’ de naam die de mainstream-media ervoor hebben gekozen.

Dus de ideeën die de strijd motiveren zijn onduidelijk. Voor zover we kunnen horen en zien op de pleinen, zijn de mensen die nu de straat op gaan tegen de overheersing van de economische machten over het leven van mensen, evenals het corrupte tweepartijensysteem, dat nutteloos is gebleken om de eisen van burgers te representeren, nog meer sinds de economische crisis Spanje begon te raken. Wat ook zeker is, is dat een onderliggende woede tegen het vervreemde en verstikkende leven onder het kapitalisme een basisoorzaak is.

Een grote diversiteit aan twitter hashtags is gebruikt om de strijd te verspreiden en zo de boosheid een collectieve vorm te geven – net als onlangs in de landen van Afrika en het Midden-Oosten. Dit is een voorbeeld wat een krachtig hulpmiddel het internet kan zijn voor informatie en organisatie. Maar cruciaal is dat er nu ook een werkelijke beweging wordt gebouwd, face to face, door de mensen die hun dagen en nachten doorbrengen op de straten.

Noch politieke besluiten, noch politierepressie ondermijnen het moreel van de demonstranten die in heel Spanje op de pleinen kamperen. Hoewel de politie grof geweld heeft gebruikt tegen demonstranten, blijft de beweging zijn geweldloosheid verdedigen.

De juridische repressie is afkomstig van de Junta Electoral (Kiesraad), de instantie die de verkiezingen en de kiescampagnes beheert. De mobilisaties zijn nu in heel Spanje verboden omdat, zo wordt gezegd ze ‘afbreuk doen aan het recht van mensen om vrij te stemmen’. Deze keer is het de Kiesraad, maar we kunnen duidelijk stellen dat dit slechts een van de vele juridische instrumenten is die heersers hebben, als ze de politie op politieke activisten afstuurt.

Alleen de tijd zal leren waar deze beweging ons zal leiden. Het gebrek aan ideologie maakt onzeker of de langetermijndoelen worden gehaald, maar onze analyse moet optimistisch zijn. Mensen op straat is wat de wereld nu nodig heeft, en politiek bewustzijn kan groeien. Op dit moment is het vooral Spanje, maar ondersteunende mobilisaties worden gepland in acht Italiaanse steden, en vele Europese en Zuid-Amerikaanse hoofdsteden. Europa moet alert zijn: verandering komt altijd sneller dan verwacht.

Dit artikel verscheen eerder op socialisme.nu